

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Beneficia Vetera Et Nova, Divæ Virginis Dittelbacensis

Sang, Eucharius

Wirceburgi, 1607

Capvt XXVII. Deiparæ meritis quorundam necessitatibus, cùm animi, tum fortunæ succurritur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64129](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64129)

reddere dignetur. Vouet; se isthuc iturum, si conualefcat; & Benefactoribus fore gratissimum. Mirum; à voto, precibusque DEO factis, nouum vigorem membra acquirunt. Primùm ambulare incipit, & fulcris inniti ligneis, veteremque valetudinem & vires pristinas recipere. Demum ita valet, vt vegetus ac firmus, anno M. DC. VI. proxima Dominica post D. Virginis natalem, ad sacram & augustam Ædem ipsemet venerit, & in ara DEI matris, fulcrum ligneum beneficij diuini monumentum obtulerit, certissimumque valetudinis recuperatæ argumentum.

CAPVT XXVII.

Deiparæ meritis quorundam necessitatibus, cùm animi, tum fortunæ succurritur.

Rat constitutum apud me, narrationi Beneficiorum hîc imponere coronidem; sed noua communicata ab amicis (vtinam deinceps idem faciant plures) impetrarunt, vt facilerè sententiam mutarem, & in illis strictim recensendis, nouam implerem pagellam; etsi non annorum, quibus acciderunt, ordine accuratè habito.

Quidam adolescens, huc ad scholas missus, cum animaduerneret ingenij sui tarditatem, & labilis memoriæ morbum, ut non, qua cæteri felicitate & facilitate, progredetur in cæpto literarum curriculo; prudenter secum constituit, aliundè præsidium petere. Ut naturæ itaque difficultatem superaret, vouet peregrinationem ad ædem Dettelbacensem, spondetque, si votis ac precibus suis annuat Virgo & Mater DEI, se certas eius in honorem quotidie preces persoliturum: quas auditas, & probatas etiam, inde constitit; quod Adolescens deinceps, cum in studijs humanioribus, tum in Philosophicis primas non rarò tulerit; & quos prius superiores habuerat, postea suis inferiores viribus condiscipulos cognouerit, etsi Minerua his magis fauere videretur. Theologus factus, sacris ordinibus initiatus est. Sit (quia adhuc superstes) Benefactrici suæ gratus, ac Rupertum Tuitiensem imitetur; qui cum similem in se ingenij experiretur difficultatem, & ad sacras literas perdiscendas tarditatem, auxilio DEI Matris, hoc nomine salutatae & rogatae, ea scientia fuit illustratus, ut parem ætas in Germania non tulerit; quin viuis mortuusque nobilis à miraculis extiterit. Nec ingratum fuisse aduersus beneficam Matrem deprehendet, quisquis monumenta eius literaria, commentaria præsertim in Cantica, & opus de diuinis officijs aspexerit.

Iacob, 5.

At è Lutheri schola aliquem audio allatrantem nos, & stentorea voce clamantem: *Si quis vestrum indiget sapientia, postulet à DEO, qui dat omnibus af-*

fluen-

fluenter. Teneamus Loquaculum, ac sciscitemur
Cùm antehac Lutherus, D. Iacobi epistolam, quæ
ad stomachum non faceret suum, è sacro scripturæ
Canone expunxerit, cur discipulorum aliquis indè
tanquam ex diuinis literis, tela aduersus Catho-
licos petere audeat. Nequaquam tamen feriunt:
dum enim sapientiam, dum docile ingenium à DEI
Parente rogamus; non aliter ad matrem clamamus,
quàm vt filius quoque audiat; & si nos ob culpas
admissas auerfetur, Matrem saltem audire digne-
tur. Taceat ergò Aduersarius, nouumque audiat D.
Virginis Dettelbacensis Beneficium.

Superioribus mensibus Anni M. D. C. VII. huc
venit studiorum causa adolescens indolis bonæ;
qui, cùm adiumenta literaria, quæ prius sperarat, non
reperiret; ad eas angustias redactus est, vt vel nunci-
um (quod iudicabat durum ac difficile nimis) stu-
dijs remittere, vel subito hinc discedere, alibi quæsi-
turus Mæcenatem & præsidia literaria, cogitarit.
In hisce angustijs & perplexitate constitutus, inau-
dit DEI Matris Dettelbacensis in pauperes calami-
tososque beneficentiam & opem; quam vt sibi quo-
que impetret, ne studiorum deserere cogatur curri-
culum, Dettelbachium proficiscitur; atque animi
quàm potest submissione auxilium ab eadem rogans,
mox impetrat. Nam altera die à reditu, Nobilis
cuiusdam adolescentis cura & institutio, cum sti-
pendio & honesta sustentatione, ipsi offertur. Sal-
ue Mater misericordiæ, quæ miseros opisque indi-
gentes, materno affectu complecteris.

Non minus beneficam se ostendit DEI Pa-
rens erga adolescentem alium, ne à religionis cur-
riculo, quod inchoare æstuanti animo cupiebat,
diutiùs abstraheretur. Didicerat ille, literis huma-
nioribus dans operam, mundum istum, locum ef-
se maximè lubricum, & præcipitem, & vix fieri pos-
se, quin interdum homo grauitè impingat. Quo-
circa illum deserere cogitabat, Numine suadente,
genioque bono præeunte; difficultatibus haud cu-
ratis, quæ stadium eiusmodi ingredientibus occur-
runt. Cæterùm febris distinebatur, tempore instan-
te, quo abeundum erat ad locum, vbi, vno altero-
ue anno, nouitij exerceri & probari solent; sintne
imbecilli & inertes, an naui & generosi: magis eos
difficultas & necessitas aliqua corporis, quàm pie-
tas & diuini obsequij cupido ad religiosum vitæ
genus impulerit. Animo itaque angebatur, se
timens relictum iri ob morbum, condiscipulis
suis, eiusdem propositi & animi, abeuntibus, & ad
crucis vexillum properantibus. Ne quod vereba-
tur, fieret; rogat benignissimam hominum patro-
nam D. Virginem; concipit & votum eundi Det-
telbachium, ibidemque ipsam salutandi. Hæc, illa
ipsa nocte, qua salutata voto fuit, (ô Beneficam
Matrem) suppleuit vicem Medici, & ex morbo
tædioso fecit medicinam. Conualuit enim mox
luuenis, & religionem cum alijs alacer lætusque,
Anno IV. post M. DC. mense Septembri, est
ingressus. Testem huius, pluresque facti peristases si
requiras; lege quod sequitur ipsiusmet curati Ado-

Iscen

lescentis, hac de re, carmen, gratique animi argumentum.

TEmpora mille, vago, numerans Sol, sena q̄, quartam
 Iam fermè circum voluerat axe rotam.
 Aridus, aestiuam referebat in horrea messem,
 Felici partas sine Colonus opes.
 Et calor, & modicis uti male suenta Iuventus,
 Atque omnibibitur quod sine lege merum.
 Et male qui tacita queruntur ab arte fauores,
 Et qui, non stabili fœdere, necit Amor.
 Omnia si numeres, qua florida postulat atas,
 Grande p̄s animis omnia virus habent.
 Illa meos pariter penetrauit pestis ad artus:
 Dum nil, quod libuit, non licuisse volo.
 Scilicet abruptis furiosa Licentia frænis,
 Tam præcep̄s Iuveni sola regebat iter.
 Quis modus absque modo laxatus esset habenis,
 Vitanti metam, qua sua meta foret?
 Est aliquid placuisse DEO; medicamina præbet,
 Siue malis bona sint, seu mala iuncta bonis.
 Nam subito validis successit languida membris
 Febris, & in toto corpore fusa tremit.
 Tædia succedunt latis immitia rebus,
 Deprimitur lento corpus inane malo.
 Desit Apollineâ spondens medicamen ab arte,
 Quiq̄ suo morbum leniat alloquio.
 Sol redit interea defessis sæpè caballis,
 Et longum miseris, fertque, refertque diem.
 Hei mihi tunc quoties, abeunt solatia, dixi;
 Dum nullus misero spondet Amicus opem?

Hei

Hei, quoties mæsto iactaui pectore voces,
 Morbiferam lacrymâ percutiente genam?
 Sola mihi superes Virgo Castissima, cui me
 iam dederam, casta virginitate, Puer.
 Hanc mihi, quam multis voto deuincta tulisti,
 (Entibi iam voueo) nam potes, affer opem.
 Talia spiranti, gelidos sopor induit artus,
 Traxerat his longam, febris acerba diem.
 Iam fermè medium decurrerat axis Olympi,
 Lunaque nocturnos alta regebat equos.
 Ecce; per obscuram video procedere noctem,
 Quæ procedebat, Virgo vocata fuit.
 Obstupui, tenuique sonum, stetit illa modesto
 Lecticam iuxta, ter veneranda, gradu.
 Dein dextra immissa putren: de corpore massam
 (Materies morbi quæ sit) inde tulit.
 Et mihi, damna vides, inquit: parit ista voluptas,
 Illa malum est animis, corporibusq; fuge.
 Finierat monitis, admirantemq; reliquit,
 Donec dimissis Phæbus adesset equis.
 Tunc sopor, & languor pariter de corpore cessit,
 Cæpit & esse vigor, qui fuit ante tremor.
 Nescia mens veri, repetebat imagine formam,
 Quæque simul fuerant Numina visa sibi.
 Ergo lata canit laudes, præconia, grates,
 Quod redijt misero, te referente, salus.
 Virgo decus superùm, cæli clarissima Phæbe,
 Qui tuus est, omni tempore crescat Honor.
 Illa quidem tragico fuerant dictanda coturno;
 Sed, melius nostropectore fixa manent.

Vbi nunc estis, qui à pietate & religione nostra & maiorum alieni, Mariam negatis inuocandam; eiusque preces statuitis (temerè nimis) pluris haud faciendas, quàm alterius, infima quantumuis ex plebe hominis. Audit & exaudit DEVS Parentem suam; quin diuinæ Maiestatis & potestatis sociã, quaten⁹ licuit, sibi adsciuit. Ad eius preces & vota, tot & tam cõspicua fiunt miracula, vt si fallamur, meritissimò nõ in alios, quàm illos ipsos, qui ea patrarunt, qui que fallere nolunt, nec possunt; erroris nostri causam reijcere possimus.

Vtinam, qui clausos ad fidei lumen habent oculos, & longius aberrant à salutis tramite, per eiusmodi opera & signa, supra fidem, supra vim humanam, ad veterem Religionem, priscos ritus, & societate Ecclesiæ, extra quam nulla salutis est æternæ spes, quasi manu ducantur. Sin verò votis nostris ardentissimis ne utiquam fiat satis, (malum DEVS auertat) superuacuanè tam eximia Beneficia, & eorundem narratio? Nequaquam. Egri vberem modò hauserunt fructum; fidei præterea Catholicæ inde dogmata pulcherrimè confirmata ac stabilita sunt. Vti quondam Regem Pharaonem prodigiosis signis & miraculis DEVS reprimebat, sæuientem nimis in populum Israëlitieum, & hunc vicissim erigebat, ne laborum onere & copia pressus, abiret à vero Numinis cultu: sic tempore nostro, quando ad priscam deprimendam fidem, omnis impietas & malitia vires exerit; ex aduerso DEVS, suam per Matrem Cœlitesque edit signa, & Miracu-

la, vt

la, vt si ex ipsis nec Pharao, nec Ægyptij proficiant, & velint in densissimis potius volitari tenebris, quàm iucundissima frui veritatis luce, nihilominus æternum mancant in Ecclesia de veritate Catholicæ fidei certissima monumenta, & contra expugnatam impietatem erectæ columnæ, & gloriosa trophæa.

Hic autem, caue putes; paucos esse, qui miraculis cedere & moueri nolint. Sunt, qui ea cauillantur, & anilium fabularum loco habent. Primas in hac arte sibi sumit Thomsonus Scotus, qui nuper non modò in Iustum Lipsium, virum clarissimum & literatissimum, sed & in Sacerdotes, nulla status ac dignitatis habita ratione, petulanter inuectus est: in Diuos Diuorumque imagines furiosè incensus; in Religionem nostram denique sacrilegas blasphemias euomuit. Vt lector agnoscat, pessimæ fidei & linguæ hominem, audiat, horreat, & tremat, quàm contemptim de sacrosancto Eucharistiæ Mysterio, quo diuinius celsiusque nil habet orbis vniuersus, loquatur. Furfuream buccellam; incantatum sacrificuli murmuribus popanum, crustulumque execrabile appellat. Longa est diuini

Numinis patientia. Quid noui, si talis miraculis obstrepat, si illa rideat? Ridet, quæ nec ipse, nec sui vnquam facere potuerunt.

